

Hoofdstuk 01

Algemeen en administratief

Actualisering 01.21

RAW-raamovereenkomst

juli 2016

Definitieve tekst

Vastgesteld door de Beheerraad Aanbesteden en Contracteren
op 20 april 2016.

Indien deze definitieve tekst in de RAW-raamovereenkomst van toepassing wordt verklaard, wordt het bepaalde met betrekking tot RAW-raamovereenkomsten van de Standaard RAW Bepalingen 2015 vervangen door de Standaard RAW Bepalingen in deze definitieve tekst.

CROW is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. Deze not-for-profit-organisatie ontwikkelt, verspreidt en beheert praktisch toepasbare kennis voor beleidsvoorbereiding, planning, ontwerp, aanleg, beheer en onderhoud. Dit gebeurt in samenwerking met alle belanghebbende partijen, waaronder Rijk, provincies, gemeenten, adviesbureaus, uitvoerende bouwbedrijven in de grond-, water- en wegenbouw, toeleveranciers en vervoerorganisaties. De kennis, veelal in de vorm van richtlijnen, aanbevelingen en systematieken, vindt haar weg naar de doelgroepen via websites, publicaties, cursussen en congressen.

CROW heeft zijn activiteiten gebundeld in de clusters:

- Aanbesteden en Contracteren
- Beheer Openbare Ruimte en Infrastructuur
- Verkeer en Vervoer

CROW
Galvanistraat 1, 6716 AE Ede
Postbus 37, 6710 BA Ede
Telefoon (0318) 69 53 00
Fax (0318) 62 11 12
E-mail crow@crow.nl
Website www.crow.nl

Juli 2016

Dit document is het door de Beheerraad Aanbesteden en Contracteren vastgestelde document met daarin opgenomen de vastgestelde standaardteksten.

In het onderdeel 'Toelichting RAW-systematiek' van deze definitieve tekst kunt u uitleg vinden over de uitgangspunten van de RAW-systematiek, de resultaatsbeschrijvingen en de technische bepalingen.

**Copyright © 2015, CROW, Kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur, Galvanistraat 1, 6716 AE Ede (telefoon 0318 - 69 53 00).
Alle rechten voorbehouden.**

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van bovengenoemde stichting, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld. Het verbod betreft ook een gehele of gedeeltelijke bewerking. Het is verboden wijzigingen in de systematiek en de tekst aan te brengen.

CROW en degenen die aan deze publicatie hebben meegewerkt, hebben een zo groot mogelijke zorgvuldigheid betracht bij het formuleren en redigeren van deze publicatie. Nochtans moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat in deze publicatie toch onjuistheden voorkomen. Degene die van de publicatie gebruik maakt, aanvaardt daarvoor het risico. CROW sluit, mede ten behoeve van al degenen die aan deze publicatie hebben meegewerkt, iedere aansprakelijkheid uit voor schade die mocht voortvloeien uit het gebruik van deze publicatie.

Inhoud

Toelichting RAW-systematiek	pag.	5
Algemene toelichting	pag.	8
Standaard RAW Bepalingen	pag.	11
RAW-Catalogus met bepalingen	pag.	20
RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen	pag.	25
Algemeen Besteksbestand (ABB) voor RAW raamovereenkomsten	pag.	26
Toelichting	pag.	28

Toelichting RAW-systematiek

Algemeen

Bij het opstellen van technische bepalingen en resultaatsbeschrijvingen ten behoeve van de RAW-systematiek voor bestekken in de grond-, water- en wegenbouwsector gelden de volgende uitgangspunten:

- gelijkwaardigheid van partijen;
- afbakening van verantwoordelijkheden;
- eenduidige besteksinformatie gericht op de uitvoering;
- kostenhomogeniteit;
- betaling van productie.

Met gelijkwaardigheid van partijen wordt bedoeld op de contractuele gelijkwaardigheid van partijen in de bouw. Voor de afbakening van verantwoordelijkheden wordt de verdeling aangehouden als bedoeld in de paragrafen 5 en 6 van de UAV 2012. Dit houdt in dat de opdrachtgever in beginsel de verantwoordelijkheid draagt voor het ontwerp en wat daarmee in verband staat, terwijl de aannemer in principe verantwoordelijk is voor de uitvoering en wat daarmee samenhangt.

De omschrijving van het werk en de randvoorwaarden daaraan gesteld, moeten zodanig zijn geformuleerd dat zij niet voor meer dan één uitleg vatbaar zijn. Zij moeten een duidelijke omschrijving bevatten van rechten en verplichtingen van partijen. Bij het opstellen van deze informatie moet een goede aansluiting gewaarborgd worden naar calculatie, uitvoering en bedrijfsvoering. In een volgens de RAW-systematiek opgesteld bestek wordt deze informatie verstrekt in de vorm van een beschrijvende hoeveelhedenstaat en daarop afgestemde technische en administratieve bepalingen.

Aan de besteksposten in de beschrijvende hoeveelhedenstaat wordt de eis gesteld dat zij kostenhomogeen moeten zijn. Kostenhomogeen wil zeggen dat de prijs per eenheid voor de gehele bij de bestekspost behorende hoeveelheid nagenoeg gelijk is. Indien het werk in duidelijke, meetbare besteksposten wordt omschreven, is een goede aansluiting verkregen naar calculatie, uitvoering en bedrijfsvoering. Daarmee is de basis voor betaling van geleverde productie gelegd. Tevens is het mogelijk een koppeling te leggen naar de besteksadministratie en de verrekening van meer en minder werk op verrekenbare hoeveelheden.

Het bovenstaande met betrekking tot de scheiding van verantwoordelijkheden betekent dat in een RAW-bestek de opdrachtgever het 'wat', 'waar', 'waarvan' en 'onder welke voorwaarden' zal omschrijven. De aannemer zal het 'hoe' en 'waarmee' invullen.

In de praktijk zal het bovenstaande beginsel 'vrijheid in wijze van uitvoering' niet altijd kunnen worden gerealiseerd. Afwijken is verantwoord indien:

- een onevenredig groot risico voor één van de bouwpartners ontstaat;
- een kans op onherstelbare fouten optreedt;
- slechts één bepaalde uitvoeringswijze tot het gewenste resultaat leidt;
- belangen van derden geschaad zullen worden.

Resultaatsbeschrijvingen, inleiding

Om het werk op uniforme wijze te kunnen omschrijven in een beschrijvende hoeveelhedenstaat is de RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen, dat wil zeggen met gestandaardiseerde werkbeschrijvingen, opgesteld. De resultaatsbeschrijvingen staan gesorteerd naar werkcategorie (Grondwerken, Bitumineuze verhardingen, Riolering, Groenvoorzieningen, enzovoort) in de catalogus. Deze catalogus worden periodiek onderhouden en aangevuld met nieuwe ontwikkelingen. De in de catalogus opgenomen resultaatsbeschrijvingen voldoen aan de genoemde uitgangspunten.

Zij moeten daarbij een beschrijving bevatten van:

- het gevraagde resultaat;
- de benodigde bouwstoffen;
- de te stellen kwaliteitseisen;
- de activiteiten met inachtneming van de vrijheid die de aannemer heeft in de wijze van uitvoering en de keuze van het in te zetten materieel.

Elke resultaatsbeschrijving bevat tenslotte de kostenbeïnvloedende factoren voor het beschreven resultaat. Met behulp van resultaatsbeschrijvingen worden door de bestekschrijver besteksposten geformuleerd, die kostenhomogeen en meetbaar zijn.

Technische bepalingen

In de technische bepalingen staan de randvoorwaarden voor de uitvoering van het werk (kwaliteitseisen aan het resultaat en/of de bouwstof, toegestane afwijkingen, enzovoort). De technische bepalingen zijn complementair aan de resultaatsbeschrijvingen. Het spreekt voor zich dat deze bepalingen volledig, ondubbelzinnig en juridisch verantwoord moeten zijn. Bepalingen die algemeen te stellen zijn aan uit te voeren werken worden opgenomen in de Standaard RAW Bepalingen. Bepalingen die per werk verschillen zullen in het bestek opgenomen kunnen worden, in aanvulling op deze standaardbepalingen.

De technische bepalingen worden ingedeeld in hoofdstukken overeenkomend met de werkcategorieën en onderverdeeld in zeven vaste paragrafen, te weten:

1. Begrippen
Een afbakening c.q. beschrijving van in het bestek gebruikte termen, welke niet eenduidig zijn.
2. Eisen en uitvoering
Randvoorwaarden welke gesteld worden aan de uitvoering en kwaliteitseisen aan het verlangde resultaat.
3. Informatie-overdracht
Een beschrijving van de informatie, die opdrachtgever en aannemer elkaar ten minste behoren te verstrekken.
4. Risicoverdeling en garanties
Een nadere afbakening van verantwoordelijkheden tijdens (en in bepaalde gevallen aansluitend op) de uitvoering
5. Bijbehorende verplichtingen
Een beschrijving van werkzaamheden, welke tot de verplichtingen van de aannemer behoren; deze werkzaamheden zijn van zodanige aard dat zij niet door middel van besteksposten verwoord worden, maar door middel van bepalingen.

6. Bouwstoffen
 Kwaliteitseisen te stellen aan bouwstoffen, voor zover deze niet reeds zijn opgenomen in door NEN (het Nederlands Normalisatie-instituut) vastgestelde normbladen.
7. Meet- en verrekenmethoden
 Wijze van meting en verrekening van resultaat, activiteiten en bouwstoffen.

Toelichting RAW-systematiek en GWW-Standaardbestek

Voor een uitgebreide toelichting op te hanteren criteria bij het opstellen van technische bepalingen en resultaatsbeschrijvingen wordt verwezen naar de Handleiding RAW-systematiek, hoofdstuk 01.0 Algemeen.

Beoordelingsprocedure

De door de werkgroep opgestelde resultaatsbeschrijvingen en technische bepalingen worden na gereed komen op de gestelde uitgangspunten getoetst door het bureau van CROW. Vervolgens worden zij beoordeeld door de Juridische en bestektechnische commissie, waarna zij worden aangeboden aan de Beheerraad Aanbesteden en Contracteren ter voorlopige goedkeuring. Hierna kan tervisielegging plaatsvinden. Na verwerking van opmerkingen en commentaren uit de tervisielegging door de werkgroep, het bureau van CROW, en de Juridische en bestektechnische commissie wordt het eindresultaat aangeboden aan de Beheerraad Aanbesteden en Contracteren ter definitieve goedkeuring en vaststelling.

Algemene toelichting

Inleiding

Dit document 'Actualisering 01.21 RAW-raamovereenkomst, juli 2016' kan van toepassing worden verklaard door onderstaand artikel 01.01.01 in Deel 3 van de RAW-raamovereenkomst op te nemen:

01.01.01 *Van toepassing zijnde bepalingen*

- 01 Op deze RAW-raamovereenkomst en alle hieruit voortvloeiende overeenkomsten zijn van toepassing de Standaard RAW Bepalingen 2015, zoals laatstelijk vastgesteld in januari 2015, hierna te noemen 'de Standaard', uitgegeven door de Stichting CROW. Tot de Standaard behoort mede, als ware zij er letterlijk in opgenomen, de door de Stichting CROW uitgegeven Errata op de Standaard, zoals deze op de dag van aanbesteding luidt.
- 02 De Standaard is tegen betaling verkrijgbaar bij de Stichting CROW. Bestellingen uitsluitend via de CROW-website (www.crow.nl). De Errata op de Standaard is gratis als pdf-bestand te downloaden vanaf de RAW-website: www.crow.nl/raw.
- 03 Als in de Standaard wordt gesproken over 'het bestek', moet hiervoor worden gelezen 'de RAW-raamovereenkomst' respectievelijk 'de deelopdracht'.
- 04 In aanvulling op het bepaalde in lid 01 zijn van toepassing, de Standaard RAW Bepalingen zoals opgenomen in de definitieve tekst 'Actualisering 01.21 RAW-raamovereenkomst, juli 2016'.
- 05 Het document 'Actualisering 01.21 RAW-raamovereenkomst, juli 2016' is gratis als pdf-bestand te downloaden vanaf de RAW-website: www.crow.nl/raw.

Een beknopte toelichting op dit document volgt hieronder. Voor gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de toelichting aan het einde van dit document.

Verantwoording

Na de totstandkoming van de RAW jaarversie 2015 is geconstateerd dat de teksten voor RAW-raamovereenkomsten niet optimaal zijn. Ter voorkoming van onduidelijkheden in de uitvoering en ten behoeve van het op juiste wijze voeren van besteksadministratie zijn de teksten zodanig verbeterd dat onduidelijkheden zijn weggenomen en teksten nog beter en uniformer aansluiten op andere RAW-teksten. De doorgevoerde verbeteringen betreffen geen inhoudelijke wijziging van de systematiek.

Deze definitieve tekst bevat alle bepalingen met betrekking tot RAW-raamovereenkomsten. Onderstaande artikelen en paragraaf zijn gewijzigd dan wel aangevuld ten opzichte van de Standaard RAW Bepalingen 2015:

Artikel 01.01.06	RAW-raamovereenkomst: inschrijvingsstaat
Artikel 01.01.13	RAW-raamovereenkomst: verrekening van afwijkingen van te accorderen hoeveelheden resultaatsverplichting in deelopdrachten
Artikel 01.02.04	RAW-raamovereenkomst: grootte van de betalingstermijn
Artikel 01.03.04	RAW-raamovereenkomst: grootte van de betaling
Artikel 01.03.05	RAW-raamovereenkomst: verrekenprijzen voor afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden in deelopdrachten
Artikel 01.05.02	RAW-raamovereenkomst: indienen declaraties
Paragraaf 01.21	RAW-raamovereenkomst

Aanpassingen

De verbeteringen omvatten voornamelijk:

- Het consistent onderscheid maken tussen RAW-bestek en RAW-raamovereenkomst;
- Het consistent doorvoeren van de wijze waarmee wordt omgegaan met de verschillende besteksposten binnen een, op basis van een RAW-raamovereenkomst, verstrekte deelopdracht;
- Het aanpassen van teksten op, in RAW, gebruikelijke terminologie.

Het consistent onderscheid maken tussen RAW-bestek en RAW-raamovereenkomsten

In de Standaard RAW bepalingen 2015 zijn voor wat betreft de inschrijving, de inschrijvingsstaat en het beoordelen van de inschrijvingsstaat afzonderlijke artikelen opgenomen voor RAW-bestek enerzijds en RAW-raamovereenkomst anderzijds. Een dergelijk onderscheid is ook gemaakt bij de grootte van de betalingstermijn. En bij de bijdrage RAW-systematiek en Fonds Collectief Onderzoek – Civiele Techniek.

Dit onderscheid is echter niet aanwezig bij een viertal onderwerpen waar dit wel gewenst of noodzakelijk is vanwege de verwijzing naar artikelen die uitsluitend betrekking hebben op RAW-bestek.

Dit ontbrekende onderscheid is in deze definitieve tekst aangebracht.

Het betreft de artikelen:

01,01,09	Verrekening van afwijkingen van te accorderen hoeveelheden resultaatsverplichting;
01.03.02	Grootte van de betaling;
01.03.03	Verrekenprijzen voor afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
01.05.01	Indienen declaraties.

Het consistent doorvoeren van de verschillende besteksposten binnen een verstrekte deelopdracht

Binnen een verstrekte deelopdracht kunnen drie soorten besteksposten voorkomen;

- Besteksposten uit de initiële RAW-raamovereenkomst;
- Besteksposten die na gunning aan de RAW-raamovereenkomst zijn toegevoegd;
- Besteksposten die niet in de RAW-raamovereenkomst voor komen.

Voor elk van de drie besteksposten wordt op een andere manier omgegaan met de toedeling van de staartkosten zoals deze bij inschrijving zijn vermeld op de inschrijvingsstaat.

- Voor besteksposten uit de initiële RAW-raamovereenkomst gelden de percentages 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting'.
- Voor besteksposten die na gunning aan de RAW-raamovereenkomst zijn toegevoegd gelden de percentages 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico', (dus met uitzondering van de 'korting').
- Voor besteksposten die niet in de RAW-raamovereenkomst voor komen gelden geen percentages staartkosten zoals deze voorkomen op de inschrijvingsstaat, maar moeten deze tussen opdrachtgever en aannemer overeen worden gekomen.

Dit onderscheid in gebruik van percentages staartkosten heeft gevolgen voor het vaststellen van de som van de deelopdracht en voor het vaststellen van de grootte van de betalingstermijnen, maar ook voor het vaststellen van verrekprijzen die gelden bij overschrijding van de in de deelopdracht opgenomen verrekenbare hoeveelheden en bij verrekening van afwijkingen van de in de deelopdracht opgenomen te accorderen hoeveelheden in de controlefase.

De betreffende bepalingen in paragraaf 01.21 zijn op dit onderscheid aangepast.

Het aanpassen van teksten op, in RAW, gebruikelijke terminologie

Bij de aanpassing van de teksten voor RAW-raamovereenkomsten is gebruik gemaakt van de gelegenheid om termen zoals deze voorkomen in de Standaard RAW Bepalingen 2015 aan te passen aan in RAW meer gebruikelijke termen. Dit betreft bijvoorbeeld de verwijzing naar 'de ontleding van de inschrijvingssom' in plaats van naar de 'inschrijvingsstaat'.

Belangrijkste overige aanpassingen

In de catalogus met bepalingen zijn de teksten met betrekking tot de omzetgarantie aangepast.

In de huidige teksten lopen een aantal zaken door elkaar. De huidige teksten maken onderscheid tussen een 'omzetgarantie' en een 'redelijkerwijs te verwachten omzet'. Daarnaast wordt behalve naar 'omzet' ook verwezen naar 'som aan uitgevoerde deelopdrachten'.

In het geval van een omzetgarantie geven de huidige teksten geen mogelijkheid om een vergoeding aan de aannemer toe te wijzen bij een verschil tussen de gerealiseerde omzet en de gegarandeerde omzet. Bij de redelijkerwijs te verwachten omzet is een vergoeding van 10% van het verschil opgenomen.

In deze actualisering zijn de teksten eenvoudiger gemaakt. Er is slechts nog sprake van een omzetgarantie, waarbij de opdrachtgever de mogelijk heeft te kiezen tussen een vergoeding van 100% of van 10% van het verschil tussen de gerealiseerde omzet en de gegarandeerde omzet.

De term 'redelijkerwijs te verwachten omzet' is komen te vervallen. Deze was oorspronkelijk bedoeld om de aannemer op basis van ervaringscijfers een indicatie te geven van de verwachting. Wanneer opdrachtgevers van deze mogelijkheid gebruik willen maken, hoort dergelijke informatie niet in het bestek (contractueel), maar in de aanbestedingsdocumenten (pre-contractueel) te worden opgenomen.

Standaard RAW Bepalingen

- 01** **Algemeen en administratief**
- 01.01** **ALGEMENE BEPALINGEN**
- 01.01.05 *RAW-raamovereenkomst: inschrijving*
- 01.01.06 *RAW-raamovereenkomst: inschrijvingsstaat*
- 01.01.07 *RAW-raamovereenkomst: beoordeling inschrijvingsstaat*
- 01.01.13 *RAW-raamovereenkomst: verrekening van afwijkingen van te accorderen hoeveelheden resultaatsverplichting in deelopdrachten*
- 01.02** **BETALINGSREGELINGEN: AANNEMINGSSOM**
- 01.02.04 *RAW-raamovereenkomst: grootte van de betalingstermijn*
- 01.03** **BETALINGSREGELINGEN: AFWIJKINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN**
- 01.03.04 *RAW-raamovereenkomst: grootte van de betaling*
- 01.03.05 *RAW-raamovereenkomst: verrekenprijzen voor afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden in deelopdrachten*
- 01.05** **BETALINGSREGELINGEN: DECLARATIES**
- 01.05.02 *RAW-raamovereenkomst: indienen declaraties*
- 01.08** **BIJDRAGEN**
- 01.08.03 *RAW-raamovereenkomst: bijdrage RAW-systematiek*
- 01.08.04 *RAW-raamovereenkomst: bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT*
- 01.21** **RAW-RAAMOVEREENKOMST**
- 01.21.01 *Begrippen*
- 01.21.02 *Van toepassing zijnde voorschriften*
- 01.21.03 *Verlangen van een zekerheidstelling op de RAW-raamovereenkomst*
- 01.21.04 *Verlengen van een RAW-raamovereenkomst*
- 01.21.05 *Verstrekken van een deelopdracht*
- 01.21.06 *Bijkomende werkzaamheden bij een te verstrekken deelopdracht*
- 01.21.07 *Vaststellen van de som van een deelopdracht*
- 01.21.08 *Wijzigen van een deelopdracht*

01 Algemeen en administratief

01.01 ALGEMENE BEPALINGEN

01.01.05 *RAW-raamovereenkomst: inschrijving*

- 01 De inschrijving moet geschieden op het bij de inschrijvingsdocumenten gevoegde inschrijvingsbiljet, dan wel op een overeenkomstig daaraan opgesteld biljet.
- 02 Bij de inschrijving moet een ontleding van de inschrijvingsom worden verstrekt op de bij de inschrijvingsdocumenten gevoegde inschrijvingsstaat, dan wel op een overeenkomstig daaraan ingerichte staat.
- 03 Als in het aanbestedingsreglement, genoemd in de overeenkomst dan wel in de aankondiging, wordt gesproken over 'inschrijvingsbiljet met de eventuele staat van verrekenprijzen', moet hiervoor worden gelezen 'inschrijvingsbiljet en de daarbij behorende inschrijvingsstaat'.

01.01.06 *RAW-raamovereenkomst: inschrijvingsstaat*

- 01 Het eindtotaal van de op de inschrijvingsstaat te verstrekken ontleding van de inschrijvingsom moet overeenstemmen met het bedrag van de inschrijvingsom op het inschrijvingsbiljet.
- 02 In elke op te geven prijs per eenheid moeten zijn begrepen alle kosten die voor het tot stand brengen van de resultaatsverplichting moeten worden gemaakt, met inbegrip van de tot die resultaatsverplichting behorende (gebundelde) bestekspost(en), doch met uitzondering van de in het lid 03 van dit artikel bedoelde kosten.
Tenzij hiervoor een afzonderlijke voorziening in de overeenkomst is opgenomen, moeten in de op te geven prijs per eenheid of in het op te geven totaalbedrag tevens zijn begrepen de eventuele opbrengsten die aan de aannemer verblijven en die voortkomen uit het voldoen aan de desbetreffende resultaatsverplichting.
- 03 In een prijs per eenheid mogen geen uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en korting zijn begrepen. Na het subtotaal mogen geen eenmalige kosten worden opgenomen. Uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en een eventueel door de inschrijver gegeven korting worden opgenomen na het subtotaal in de vorm van een percentage ten opzichte van het subtotaal afgerond op ééntiende en met vermelding van het daaruit volgend bedrag.
- 04 De ontleding van de inschrijvingsom zal dienst doen voor:
 - het vaststellen van de som van een deelopdracht als bedoeld in artikel 01.21.07;
 - de berekening van de grootte van de betalingstermijnen als bedoeld in artikel 01.02.04;
 - het vaststellen van de verrekenprijzen als bedoeld in artikel 01.03.05.

01.01.07 *RAW-raamovereenkomst: beoordeling inschrijvingsstaat*

- 01 De ontleding van de inschrijvingsom, ingediend door de inschrijver die voor het afsluiten van de raamovereenkomst in aanmerking lijkt te komen, zal voorafgaand aan de bekendmaking van de gunningsbeslissing of, als een dergelijke bekendmaking niet plaats vindt, voorafgaand aan het afsluiten van de raamovereenkomst, door de aanbesteder worden beoordeeld op het voldoen aan het bepaalde in artikel 01.01.06.
- 02 Als de aanbesteder aan de hand van de in het vorige lid bedoelde beoordeling vermoedt dat de ontleding van de inschrijvingsom niet conform het bepaalde in artikel 01.01.06 is, motiveert de aanbesteder schriftelijk de redenen van zijn vermoeden en verzoekt daarbij schriftelijk aan de desbetreffende inschrijver om een schriftelijke toelichting op de ingediende ontleding van de inschrijvingsom. De toelichting van de desbetreffende inschrijver moet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 7 kalenderdagen na het verzenden van het verzoek, door de aanbesteder zijn ontvangen.
- 03 Als de toelichting van de inschrijver als bedoeld in het vorige lid niet binnen de gestelde termijn is ontvangen of als uit de gegeven toelichting niet blijkt dat aan het bepaalde in artikel 01.01.06 is voldaan, deelt de aanbesteder schriftelijk mee dat de ontleding van de inschrijvingsom niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 01.01.06 is en wijst hij de desbetreffende inschrijving als ongeldig af.
- 04 Als uit de toelichting van de inschrijver als bedoeld in lid 02 blijkt dat aan het bepaalde in artikel 01.01.06 is voldaan of sprake is van een onvolkomenheid die zich leent voor herstel, deelt de aanbesteder schriftelijk mee dat hij de ontleding van de inschrijvingsom van de desbetreffende inschrijving niet als ongeldig afwijst; de door de inschrijver verschaftte toelichting wordt dan geacht een onverbreekelijk onderdeel van die inschrijving te zijn.

01.01.13 *RAW-raamovereenkomst: verrekening van afwijkingen van te accorderen hoeveelheden resultaatsverplichting in deelopdrachten*

- 01 De ingevolge artikel 01.01.08 lid 09 overeengekomen afwijking van een hoeveelheid resultaatsverplichting van een bestekspost die onderdeel is van de RAW-raamovereenkomst wordt verrekend als meer en minder werk tegen de prijs per eenheid, zoals deze is vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting'.
- 02 De ingevolge artikel 01.01.08 lid 09 overeengekomen afwijking van een hoeveelheid resultaatsverplichting van een bestekspost die aan de RAW-raamovereenkomst is toegevoegd wordt verrekend als meer en minder werk tegen de ingevolge artikel 01.21.06 lid 02 overeengekomen prijs per eenheid, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten',

'algemene kosten' en 'winst en risico', zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingssom.

- 03 De ingevolge artikel 01.01.08 lid 09 overeengekomen afwijking van een hoeveelheid resultaatsverplichting van een bestekspost die geen onderdeel is van de RAW-raamovereenkomst wordt verrekend als meer en minder werk tegen de ingevolge artikel 01.21.06 lid 03 overeengekomen prijs.

01.02 BETALINGSREGELINGEN: AANNEMINGSSOM

01.02.04 RAW-raamovereenkomst: grootte van de betalingstermijn

- 01 De grootte van de betalingstermijn wordt berekend aan de hand van de gegevens verkregen bij de opnemings volgens artikel 01.02.02, alsmede aan de hand van de ontleding van de som van de deelopdracht.
- 02 De grootte van de betalingstermijn wordt berekend als de som van:
- de verwerkte hoeveelheden resultaatsverplichting vermenigvuldigd met de in de ontleding van de inschrijvingssom vermelde prijzen per eenheid;
 - de bedragen voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting' verkregen door het in de ontleding van de inschrijvingssom vermelde percentage te nemen over de in sub a verkregen som;
 - de verwerkte hoeveelheden bijkomende werkzaamheden, als bedoeld in 01.21.06 lid 02, vermenigvuldigd met de prijzen per eenheid;
 - de bedragen voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten' en 'winst en risico' verkregen door het in de ontleding van de inschrijvingssom vermelde percentage te nemen over de in sub c verkregen som;
 - de verwerkte hoeveelheden bijkomende werkzaamheden, als bedoeld in artikel 01.21.06 lid 03, vermenigvuldigd met de bijbehorende overeengekomen prijzen.
 - de ten laste van de stelpost(en) gedane uitgaven.
- 03 Het volgens lid 02 berekende bedrag geeft het gedeelte van de som van de deelopdracht aan, dat is verwerkt op de dag waarop de betalingstermijn verschijnt. Dit bedrag verminderd met de som der reeds eerder verschenen termijnen, vormt het bedrag van de betalingstermijn.
- 04 Het bedrag van de laatste betalingstermijn wordt gevonden door het verschil te bepalen tussen de som van de deelopdracht en de som der reeds eerder verschenen betalingstermijnen en vervolgens paragraaf 40 lid 7 van de UAV 2012 toe te passen.
- 05 Het bepaalde in de leden 5 en 6 van paragraaf 35 van de UAV 2012 is niet van toepassing.

01.03 BETALINGSREGELINGEN: AFWIJINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN

01.03.04 RAW-raamovereenkomst: grootte van de betaling

- 01 Ter berekening van hetgeen de aannemer toekomt wegens overschrijdingen van de verrekenbare hoeveelheden, worden ten aanzien van de overschreden posten de verschillen bepaald tussen de verwerkte hoeveelheden, zoals deze zijn vastgesteld bij de opneming bedoeld in artikel 01.02.02, en de in de deelopdracht vermelde hoeveelheden. Deze verschillen worden vermenigvuldigd met de bijbehorende verrekenprijzen bedoeld in artikel 01.03.05 en de aldus gevonden bedragen worden gesommeerd. Deze som wordt verminderd met de reeds eerder verrekende bedragen wegens overschrijdingen van de verrekenbare hoeveelheden.

01.03.05 RAW-raamovereenkomst: verrekenprijzen voor afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden in deelopdrachten

- 01 Als verrekenprijzen als bedoeld in paragraaf 39 lid 1 van de UAV 2012 gelden de prijzen per eenheid, zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting'.
- 02 Als verrekenprijzen als bedoeld in paragraaf 39 lid 1 van de UAV 2012, voor bijkomende werkzaamheden die aan de RAW-raamovereenkomst zijn toegevoegd, gelden de ingevolge artikel 01.21.06 lid 02 overeengekomen prijzen per eenheid, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom.
- 03 Als verrekenprijzen als bedoeld in paragraaf 39 lid 1 van de UAV 2012, voor bijkomende werkzaamheden die niet aan de RAW-raamovereenkomst zijn toegevoegd, gelden de ingevolge artikel 01.21.06 lid 03 overeengekomen prijzen.
- 04 Verrekenprijzen afronden op een hele cent, waarbij een halve cent of meer voor een hele cent zal gelden.
- 05 Het bepaalde in de leden 2 tot en met 5 van paragraaf 39 van de UAV 2012 is niet van toepassing.

01.05 BETALINGSREGELINGEN: DECLARATIES

01.05.02 RAW-raamovereenkomst: indienen declaraties

- 01 In verband met paragraaf 40 lid 6 van de UAV 2012 wordt bepaald dat geen betaling aan de aannemer zal geschieden dan nadat deze een declaratie heeft ingediend.

- 02 Met behulp van de in artikel 01.02.02 bedoelde gegevens berekent de aannemer met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 01.02.04, 01.03.04 en 01.04.01 tot en met 01.04.06 op welke bedragen hij aanspraak maakt.
Hij doet de directie zo spoedig mogelijk zijn dienovereenkomstig opgestelde declaraties toekomen.
- 03 Indien tegen de grootte van een bedrag bedoeld in lid 02 bezwaren bestaan, ontvangt de aannemer het bedrag dat hem gegeven de voortgang van het werk ontwijfelbaar toekomt.

01.08 BIJDRAGEN

01.08.03 *RAW-raamovereenkomst: bijdrage RAW-systematiek*

- 01 Het bepaalde in artikel 01.08.01 is voor een RAW-raamovereenkomst van toepassing met dien verstande dat in lid 02 'voor het verschijnen van de eerste betalingstermijn' wordt vervangen door het bepaalde in de leden 02 en 03 van dit artikel. In artikel 01.08.01 moet voor 'aannemingsom' worden gelezen: 'de totale som van de in artikel 01.08.03 lid 02 bedoelde termijn verstrekte deelopdrachten'.
- 02 De betaling van het op basis van het vorige lid te bepalen bedrag geschiedt in jaarlijkse termijnen, waarvan de eerste termijn verschijnt in december van het kalenderjaar waarin de RAW-raamovereenkomst is aangegaan. De tweede en volgende termijnen verschijnen steeds in december van de daarop volgende jaren. De laatste termijn verschijnt na verstrekking van de laatste deelopdracht of beëindiging van de RAW-raamovereenkomst.
- 03 Het te betalen bedrag wordt vastgesteld door het totaal van de sommen van de in die periode verstrekte deelopdrachten, te vermenigvuldigen met het in artikel 01.08.01 lid 02 bedoelde percentage.

01.08.04 *RAW-raamovereenkomst: bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT*

- 01 Het bepaalde in artikel 01.08.02 is voor een RAW-raamovereenkomst van toepassing met dien verstande dat in lid 01 'voor het verschijnen van de eerste betalingstermijn' wordt vervangen door het bepaalde in de leden 02 en 03 van artikel 01.08.03. In artikel 01.08.02 moet voor 'aannemingsom' worden gelezen: 'de totale som van de in artikel 01.08.03 lid 02 bedoelde termijn verstrekte deelopdrachten'.

01.21 RAW-RAAMOVEREENKOMST

01.21.01 *Begrippen*

- 01 Te verstaan is onder:
- a. *RAW-raamovereenkomst*: een raamovereenkomst waarbij gebruik wordt gemaakt van de RAW-systematiek;
 - b. *fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting*: een bij de inschrijving gehanteerde hoeveelheid resultaatsverplichting die geen deel uitmaakt van de RAW-raamovereenkomst;
 - c. *inschrijvingsom*: som van de prijzen per eenheid vermenigvuldigd met de fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting verhoogd met de bedragen na het subtotaal;
 - d. *deelopdracht*: opdracht aan de aannemer tot uitvoering van werkzaamheden onder de voorwaarden gesteld in de RAW-raamovereenkomst;
 - e. *afroep*: opdracht aan de aannemer om binnen de vastgestelde responstijd aan te vangen met een deelopdracht;
 - f. *bijkomende werkzaamheden*: werkzaamheden die niet in de RAW-raamovereenkomst zijn voorzien, maar daar wel direct verband mee houden.

01.21.02 *Van toepassing zijnde voorschriften*

- 01 Op de RAW-raamovereenkomst is van toepassing het Nederlandse recht.

01.21.03 *Verlangen van een zekerheidstelling op de RAW-raamovereenkomst*

- 01 Van de aannemer wordt geen zekerheidstelling verlangd op de RAW-raamovereenkomst.
Het bepaalde in paragraaf 43a van de UAV 2012 is niet van toepassing.

01.21.04 *Verlengen van een RAW-raamovereenkomst*

- 01 Het in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentage voor 'korting' is niet van toepassing op de in de RAW-raamovereenkomst vermelde mogelijke verlengingen.

01.21.05 *Verstrekken van een deelopdracht*

- 01 Elke in het kader van de RAW-raamovereenkomst verstrekte deelopdracht wordt beschouwd als een afzonderlijk werk als bedoeld in de UAV 2012.
- 02 De aannemer is verplicht, als hem dit in een deelopdracht wordt opgedragen, de in de RAW-raamovereenkomst opgenomen werkzaamheden te verrichten voor:
- a. de prijzen per eenheid, zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en korting;

- b. de ingevolge artikel 01.21.06 lid 02 overeengekomen prijzen per eenheid, verhoogd met het percentage van de posten 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten' en 'winst en risico' zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom.

- 03 Voorafgaand aan het verstrekken van een deelopdracht treedt de opdrachtgever met de aannemer in overleg over de uitvoeringstermijn van de deelopdracht.
- 04 Van de aannemer wordt geen zekerheidstelling als bedoeld in paragraaf 43a van de UAV 2012 verlangd op een deelopdracht, tenzij de RAW-raamovereenkomst anders vermeldt.
- 05 Het bepaalde in paragraaf 01.04 is niet van toepassing, tenzij in de deelopdracht anders vermeldt.

01.21.06 *Bijkomende werkzaamheden bij een te verstrekken deelopdracht*

- 01 Aan een te verstrekken deelopdracht kunnen besteksposten voor de uitvoering van bijkomende werkzaamheden worden toegevoegd.
- 02 Als de in lid 01 bedoelde besteksposten onderdeel worden van de RAW-raamovereenkomst, worden deze bijkomende werkzaamheden tegen overeen te komen prijzen per eenheid uitgevoerd.
Op de overeen te komen prijzen per eenheid zijn de in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentages voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten' en 'winst en risico' van toepassing.
- 03 Als de in lid 01 bedoelde besteksposten geen onderdeel worden van de RAW-raamovereenkomst, worden deze bijkomende werkzaamheden tegen overeen te komen prijzen uitgevoerd.

01.21.07 *Vaststellen van de som van een deelopdracht*

- 01 De som van een deelopdracht wordt berekend als de som van:
 - a. de vastgestelde hoeveelheden resultaatsverplichting vermenigvuldigd met de in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde prijzen per eenheid;
 - b. de bedragen voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting', verkregen door het in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentage te nemen over de in sub a verkregen som;
 - c. de vastgestelde hoeveelheden bijkomende werkzaamheden, als bedoeld in 01.21.06 lid 02, vermenigvuldigd met de overeengekomen prijzen per eenheid;
 - d. de bedragen voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten' en 'winst en risico' verkregen door het in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentage te nemen over de in sub c verkregen som;

- e. de vastgestelde hoeveelheden bijkomende werkzaamheden, als bedoeld in artikel 01.21.06 lid 03, vermenigvuldigd met de overeengekomen prijzen;
- f. de ten laste van de stelpost(en) te brengen uitgaven.

01.21.08 *Wijzigen van een deelopdracht*

- 01 Aan een verstrekte deelopdracht kunnen besteksposten voor de uitvoering van bijkomende werkzaamheden worden toegevoegd.
- 02 Als de in lid 01 bedoelde besteksposten onderdeel zijn van de RAW-raamovereenkomst, worden deze bijkomende werkzaamheden uitgevoerd tegen de in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde prijzen per eenheid.
Op deze prijzen per eenheid zijn de in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentages voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten', 'winst en risico' en 'korting' van toepassing, met uitzondering van het bepaalde in lid 03.
- 03 Als de in lid 01 bedoelde besteksposten onderdeel zijn van de RAW-raamovereenkomst ingevolge artikel 01.21.06 lid 02, worden deze bijkomende werkzaamheden tegen de overeengekomen prijzen per eenheid uitgevoerd.
Op deze prijzen per eenheid zijn de in de ontleding van de inschrijvingsom vermelde percentages voor 'uitvoeringskosten', 'algemene kosten' en 'winst en risico' van toepassing.

RAW-Catalogus met bepalingen

01.02 **BETALINGSREGELINGEN: AANNEMINGSSOM**

01.02.05 *RAW-raamovereenkomst: verschijnen van de betalingstermijn van een deelopdracht*

01.21 **RAW-RAAMOVEREENKOMST**

01.21.05 *Verstrekken van een deelopdracht*

01.21.09 *RAW-raamovereenkomst: omzetgarantie*

01.21.10 *RAW-raamovereenkomst: indexering van de prijzen per eenheid*

01.02 BETALINGSREGELINGEN: AANNEMINGSSOM

01.02.05 *RAW-raamovereenkomst: verschijnen van de betalingstermijn van een deelopdracht*

- 01 In afwijking van het bepaalde in artikel 01.02.01 van de Standaard, verschijnt de betalingstermijn voor een deelopdracht met een uitvoeringsduur die korter of gelijk aan acht weken is, direct na de oplevering van de deelopdracht.

01.21 RAW-RAAMOVEREENKOMST

01.21.05 *Verstrekken van een deelopdracht*

- 01 De aannemer verplicht zich binnen uur na de afroep aan te vangen met de uit te voeren werkzaamheden.

DIT LID ALLEEN OPNEMEN ALS DE AFROEP VOOR HET UITVOEREN VAN WERKZAAMHEDEN VOORTVLOEIT UIT EEN SERVICE-CONTRACT.

- 02 In afwijking van artikel 01.21.05 lid 04 van de Standaard, wordt van de aannemer een zekerheidsstelling verlangd na het verstrekken van een deelopdracht.
Het bepaalde in artikel 01.07.01 van de Standaard is van toepassing.

DIT LID ALLEEN OPNEMEN ALS DE OPDRACHTGEVER EEN ZEKERHEIDSTELLING VERLANGT NA HET OPDRAGEN VAN EEN DEELOPDRACHT.

EVENTUEEL VOORWAARDEN VERMELDEN WANNEER DE ZEKERHEIDSTELLING WORDT VERLANGD, ZOALS DE MINIMALE SOM VAN EEN VERSTREKTE DEELOPDRACHT OF DE MINIMALE DUUR VAN DE UITVOERINGSTERMIJN VAN EEN VERSTREKTE DEELOPDRACHT.

01.21.09 *RAW-raamovereenkomst: omzetgarantie*

- 01 De opdrachtgever garandeert dat de aannemer onder de RAW-raamovereenkomst een omzet van ten minste € exclusief omzetbelasting, zal behalen.

GEGARANDEERDE OMZET VERMELDEN.

ALS LID 01 IN DE RAW-RAAMOVEREENKOMST WORDT OPGENOMEN, DAN OOK LID 02 OF LID 03 OPNEMEN.

BESTEKSCHRIJVER WORDT TEVENS VERWEZEN NAAR VOORSCHRIFT 3.3. A VAN DE GIDS PROPORTIONALITEIT.

- 02 Als de som van de bedragen van alle verstrekte deelopdrachten verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met hetgeen overigens aan of door de aannemer ter zake van de overeenkomst verschuldigd is, lager is dan het in het vorige lid gegarandeerde bedrag, heeft de aannemer recht op een

bedrag dat gelijk is aan het verschil van deze totalen. Dit laat onverlet het recht van de aannemer om aanspraak te maken op een hoger bedrag, als hij aannemelijk kan maken dat de kosten van het beschikbaar houden van personeel, materieel, materiaal en andere zaken voor de uitvoering van de redelijkerwijs onder de RAW-raamovereenkomst te verwachten deelopdrachten, hoger zijn dan het in het vorige lid gegarandeerde bedrag.

IN GEVAL LID 01 WORDT OPGENOMEN, DAN KEUZE MAKEN UIT LID 02 EN LID 03.

LID 02 OPNEMEN ALS DE AANNEMER RECHT HEEFT OP HET VERSCHIL TUSSEN HET BEDRAG VAN DE OMZETGARANTIE EN DE GEREALISEERDE OMZET.

LID 03 OPNEMEN ALS DE AANNEMER RECHT HEEFT OP 10% VAN HET VERSCHIL TUSSEN HET BEDRAG VAN DE OMZETGARANTIE EN DE GEREALISEERDE OMZET.

- 03 Als de som van de bedragen van alle verstrekte deelopdrachten verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met hetgeen overigens aan of door de aannemer ter zake van de overeenkomst verschuldigd is, lager is dan het in het vorige lid genoemde bedrag, heeft de aannemer recht op een bedrag van 10% van het verschil van deze totalen. Dit laat onverlet het recht van de aannemer om aanspraak te maken op een hoger bedrag, als hij aannemelijk kan maken dat de kosten van het beschikbaar houden van personeel, materieel, materiaal en andere zaken voor de uitvoering van de redelijkerwijs onder de RAW-raamovereenkomst te verwachten deelopdrachten, hoger zijn dan het in lid 01 genoemde bedrag.

IN GEVAL LID 01 WORDT OPGENOMEN, DAN KEUZE MAKEN UIT LID 02 EN LID 03.

LID 02 OPNEMEN ALS DE AANNEMER RECHT HEEFT OP HET VERSCHIL TUSSEN HET BEDRAG VAN DE OMZETGARANTIE EN DE GEREALISEERDE OMZET.

LID 03 OPNEMEN ALS DE AANNEMER RECHT HEEFT OP 10% VAN HET VERSCHIL TUSSEN HET BEDRAG VAN DE OMZETGARANTIE EN DE GEREALISEERDE OMZET.

01.21.10 *RAW-raamovereenkomst: indexering van de prijzen per eenheid*

- 01 Binnen de RAW-raamovereenkomst worden jaarlijks de prijzen per eenheid geïndexeerd, de eerste keer in de eerste maand van het tweede contractjaar van de raamovereenkomst. Alle prijzen per eenheid worden geïndexeerd op basis van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde 'prijnsindexcijfer Grond- weg- en waterbouw (GWW)' (reeks 2010 = 100).

VOOR DE GRONDSLAGEN VOOR DE INDEXERING ZIJN VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN.

DIE MOGELIJKHEDEN ZIJN IN LID 01, LID 02, LID 03 EN LID 04 VAN DIT ARTIKEL BESCHREVEN.

DE BEREKENINGSFORMULE IS BESCHREVEN IN LID 05.

DE BESTESCHRIJVER MOET EEN KEUZE MAKEN UIT LID 01, LID 02, LID 03 OF LID 04, MAAR MOET DAARBIJ ALTIJD LID 05 OPNEMEN.

- 02 Binnen de RAW-raamovereenkomst worden jaarlijks de prijzen per eenheid geïndexeerd, de eerste maal in de eerste maand van het tweede

contractjaar van de raamovereenkomst. Alle prijzen per eenheid worden geïndexeerd op basis van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde 'prijsindexcijfer Grond- weg- en waterbouw (GWW)' (reeks 2010 = 100) voor deelgebied

ÉÉN DEELGEBIED INVULLEN.
VOOR DE GRONDSLAGEN VOOR DE INDEXERING ZIJN VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN.
DIE MOGELIJKHEDEN ZIJN IN LID 01, LID 02, LID 03 EN LID 04 VAN DIT ARTIKEL BESCHREVEN.
DE BEREKENINGSFORMULE IS BESCHREVEN IN LID 05.
DE BESTESCHRIJVER MOET EEN KEUZE MAKEN UIT LID 01, LID 02, LID 03 OF LID 04, MAAR MOET DAARBIJ ALTIJD LID 05 OPNEMEN.

- 03 Binnen de RAW-raamovereenkomst worden jaarlijks de prijzen per eenheid geïndexeerd, de eerste maal in de eerste maand van het tweede contractjaar van de raamovereenkomst. Alle prijzen per eenheid worden geïndexeerd op basis van het gewogen gemiddelde van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde 'prijsindexcijfer Grond- weg- en waterbouw (GWW)' (reeks 2010 = 100) voor de deelgebieden:
..... met een weging van ..%;
..... met een weging van ..%;
..... met een weging van ..%.

Het gewogen gemiddelde afronden op tienden.

DEELGEBIEDEN EN WEGINGSFACTOREN INVULLEN.
VOOR DE GRONDSLAGEN VOOR DE INDEXERING ZIJN VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN.
DIE MOGELIJKHEDEN ZIJN IN LID 01, LID 02, LID 03 EN LID 04 VAN DIT ARTIKEL BESCHREVEN.
DE BEREKENINGSFORMULE IS BESCHREVEN IN LID 05.
DE BESTESCHRIJVER MOET EEN KEUZE MAKEN UIT LID 01, LID 02, LID 03 OF LID 04, MAAR MOET DAARBIJ ALTIJD LID 05 OPNEMEN.

- 04 Binnen de RAW-raamovereenkomst worden jaarlijks de prijzen per eenheid geïndexeerd, de eerste maal in de eerste maand van het tweede contractjaar van de raamovereenkomst. Alle prijzen per eenheid worden geïndexeerd op basis van het gewogen gemiddelde van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde 'prijsindexcijfer Grond- weg- en waterbouw (GWW)' (reeks 2010 = 100) voor:
de bestekspostnummers: deelgebied;
de bestekspostnummers: deelgebied;
de bestekspostnummers: deelgebied

Voor de overige bestekspostnummers op basis van 'Grond- weg- en waterbouw (GWW)'.

De bepaling van het wegingspercentage per deelgebied en voor 'Grond- weg- en waterbouw (GWW)' geschiedt volgens de formule:

Wegingspercentage = $T_b / S \cdot 100$, waarin

S = het subtotaal vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom;

T_b = de som van de totaalbedragen van de betreffende besteksposten zoals deze zijn vermeld in de ontleding van de inschrijvingsom.

Wegingspercentages en het gewogen gemiddelde afronden op tienden.

BESTEKSPOSTNUMMERS VERMELDEN. DEELGEBIEDEN VERMELDEN.
VOOR DE GRONDSLAGEN VOOR DE INDEXERING ZIJN VERSCHILLENDE
MOGELIJKHEDEN.
DIE MOGELIJKHEDEN ZIJN IN LID 01, LID 02, LID 03 EN LID 04 VAN DIT ARTIKEL
BESCHREVEN.
DE BEREKENINGSFORMULE IS BESCHREVEN IN LID 05.
DE BESTEKSchRIJVER MOET EEN KEUZE MAKEN UIT LID 01, LID 02, LID 03 OF
LID 04, MAAR MOET DAARBIJ ALTIJD LID 05 OPNEMEN.

- 05 De bepaling van het indexeringspercentage voor de eerste indexering, geschiedt volgens de formule:
Indexeringspercentage = $(B_1 - B_{0_1}) / B_{0_1} \cdot 100\% = \dots \%$, waarin:
B_{0₁} = de index van het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de RAW-raamovereenkomst is gesloten;
B₁ = de index in het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de prijzen per eenheid worden geïndexeerd.

De bepaling van het indexeringspercentage voor alle daaropvolgende indexeringen, geschiedt volgens de formule:

Indexeringspercentage = $(B_1 - B_{0_n}) / B_{0_n} \cdot 100\% = \dots \%$, waarin:

B_{0_n} = de index van het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de voorgaande indexering heeft plaatsgevonden;

B₁ = de index in het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de prijzen per eenheid worden geïndexeerd.

Indexeringspercentage afronden op tienden.

LID 05 ALTIJD OPNEMEN ALS LID 01, LID 02, LID 03 OF LID 04 WORDT OPGENOMEN.

RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen

Er zijn geen resultaatsbeschrijvingen bij deze definitieve tekst.

Algemeen Besteksbestand (ABB) voor RAW raamovereenkomsten

01 **Algemeen en administratief**

01.01 **ALGEMENE BEPALINGEN**

01.01.01 *Van toepassing zijnde bepalingen*

01.08 **BIJDRAGEN**

01.08.03 *Bijdrage RAW-systematiek*

01.08.04 *Bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT*

01 Algemeen en administratief

01.01 ALGEMENE BEPALINGEN

01.01.01 Van toepassing zijnde bepalingen

- 01 Op deze RAW-raamovereenkomst en alle hieruit voortvloeiende overeenkomsten zijn van toepassing de Standaard RAW Bepalingen 2015, zoals laatstelijk vastgesteld in januari 2015, hierna te noemen 'de Standaard', uitgegeven door de Stichting CROW.
Tot de Standaard behoort mede, als ware zij er letterlijk in opgenomen, de door de Stichting CROW uitgegeven Errata op de Standaard, zoals deze op de dag van aanbesteding luidt.
- 02 De Standaard is tegen betaling verkrijgbaar bij de Stichting CROW. Bestellingen uitsluitend via de CROW-website (www.crow.nl).
De Errata op de Standaard is gratis als pdf-bestand te downloaden vanaf de RAW-website: www.crow.nl/raw.
- 03 Als in de Standaard wordt gesproken over 'het bestek', moet hiervoor worden gelezen 'de RAW-raamovereenkomst' respectievelijk 'de deelopdracht'.

01.08 BIJDLAGEN

01.08.03 Bijdrage RAW-systematiek

- 01 Een 'bijdrage RAW-systematiek', als bedoeld in artikel 01.08.03 van de Standaard, wordt verlangd.

01.08.04 Bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT

- 01 Een 'bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT' als bedoeld in artikel 01.08.04 van de Standaard, wordt verlangd.

Toelichting

Standaard RAW Bepalingen

Artikel 01.01.05 RAW-raamovereenkomst: inschrijving

Algemeen

Dit artikel 01.01.05 heeft betrekking op de aanbestedingsprocedure en is alleen van toepassing in de aanbestedingsfase van een RAW-raamovereenkomst, mits dit artikel van toepassing is verklaard in de aankondiging van de opdracht of in de aanbestedingsleidraad (inschrijvingsleidraad) of een ander aanbestedingsdocument.

Van een RAW-raamovereenkomst is sprake als in het bestek resultaatsverplichtingen zijn opgenomen, die voorzien zijn van het kenmerk 'F', zoals beschreven in de 'vaste pagina' voorafgaand aan de staat van besteksposten in deel 2.2 van de RAW-raamovereenkomst. Kenmerkend voor een RAW-raamovereenkomst is het ontbreken van hoeveelheden resultaatsverplichting. Om toch vergelijkbare inschrijvingen te krijgen, wordt bij elke bestekspost een fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting vermeld. Deze fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting hebben slechts betekenis in de aanbestedingsfase. Na het afsluiten van de raamovereenkomst hebben deze fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting geen betekenis meer, ze maken geen deel uit van de RAW-raamovereenkomst.

Fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting geven een 'weging' mee aan een prijs om tot een goede vergelijking bij inschrijving te komen en strategisch inschrijfgedrag te voorkomen en de 'beste aanbieder' te selecteren (op het subcriterium prijs).

De inschrijver moet bij zijn inschrijving per resultaatsverplichting een prijs per eenheid opgeven. Deze prijzen per eenheid maken na het afsluiten van de raamovereenkomst wel deel uit van de RAW-raamovereenkomst.

Met behulp van de fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting wordt de inschrijvingsom berekend. De prijs per eenheid resultaatsverplichting vermenigvuldigd met de bijbehorende fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting resulteert per bestekspost in een fictief bedrag; de som van de fictieve bedragen (subtotaal) en de percentages van het subtotaal voor uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en een eventuele korting (staatkosten) vormen de inschrijvingsom.

De inschrijvingsom wordt gebruikt bij de gunningsbeslissing (op het subcriterium prijs).

Inzake lid 02

Eén van de inschrijvingsdocumenten bij een RAW-raamovereenkomst betreft de zogenoemde inschrijvingsstaat.

De inschrijvingsstaat bevat een korte weergave van de resultaatsverplichtingen (inclusief eenheid en fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting) uit deel 2.2 van het bestek, alsmede de zogenaamde staatkosten. Bij een RAW-raamovereenkomst zijn dit uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en een eventuele korting.

Van de inschrijver wordt verlangd dat hij op de bij het bestek gevoegde inschrijvingsstaat de ontleiding van zijn inschrijvingsom weergeeft.

Desgewenst mag een inschrijver die ontleding op een overeenkomstige daaraan ingerichte inschrijvingsstaat weergeven. Dit biedt de mogelijkheid om langs geautomatiseerde weg een ingevulde inschrijvingsstaat te genereren.

Artikel 01.01.06 RAW-raamovereenkomst: inschrijvingsstaat

Algemeen

Dit artikel 01.01.06 heeft betrekking op de aanbestedingsprocedure en is alleen van toepassing in de aanbestedingsfase van een RAW-raamovereenkomst, mits dit artikel van toepassing is verklaard in de aankondiging van de opdracht of in de aanbestedingsleidraad (inschrijvingsleidraad) of een ander aanbestedingsdocument.

Inzake lid 01

Het beoordelen van de inschrijvingsstaat door de aanbesteder bestaat uit een geldigheidstoets aan het voldoen aan artikel 01.01.06 van de Standaard RAW Bepalingen, waarbij de aanbesteder vaststelt of de ingevulde inschrijvingsstaat voldoet aan de gestelde eisen. Bij deze geldigheidstoets zal de aanbesteder zijn raming van kosten als referentie hanteren. In deze raming heeft de aanbesteder aannames gedaan ten aanzien van de toedeling van kosten. Verschillen met een inschrijver worden bepaald door verschillen in prijsniveaus, door de wijze van uitvoering en door verschillen in de wijze waarop de kosten zijn toegedeeld. Bij de toetsing van de inschrijvingsstaat moet de aanbesteder zich realiseren dat het niet is toegestaan om wijzigingen (te laten) aan te brengen in inschrijvingsdocumenten, dus ook niet in een ontleding van de inschrijvingsssom, zoals die door de inschrijver is ingediend op de ingevulde inschrijvingsstaat, behoudens in geval sprake is van een voor eenvoudig herstel vatbaar gebrek.

Artikel 01.01.07 RAW-raamovereenkomst: beoordeling inschrijvingsstaat

Algemeen

Dit artikel 01.01.07 heeft betrekking op de aanbestedingsprocedure en is alleen van toepassing in de aanbestedingsfase van een RAW-raamovereenkomst, mits dit artikel van toepassing is verklaard in de aankondiging van de opdracht of in de aanbestedingsleidraad (inschrijvingsleidraad) of een ander aanbestedingsdocument.

Inzake lid 04

Naast jurisprudentie, voorziet ook het Aanbestedingsreglement Werken (ARW in een mogelijkheid voor herstel van (kleine) gebreken.

Artikel 01.01.13 RAW-raamovereenkomst: verrekening van afwijkingen van te accorderen hoeveelheden resultaatsverplichting in deelopdrachten

Algemeen

Als bij de controle van de in de deelopdracht opgenomen te accorderen hoeveelheden blijkt dat een in de deelopdracht opgenomen hoeveelheid niet correct is, dan wordt de gehele afwijking verrekend tegen de bij opdracht overeengekomen prijzen (zie tekst van dit artikel). Dit betreft verrekening als gevolg van geconstateerde afwijkingen bij het accorderen van hoeveelheden (dus voorafgaand aan de uitvoering). Verrekening als bedoeld in artikel 01.01.08 lid 14 van de Standaard kan op een zelfde wijze plaatsvinden, indien en voor zover daarover overeenstemming is.

Inzake lid 01

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel uitmaken van de initiële raamovereenkomst.

Inzake lid 02

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel geen uitmaken van de initiële raamovereenkomst, maar daar na gunning aan zijn toegevoegd.

Inzake lid 03

Dit lid is van toepassing op besteksposten die geen deel uitmaken van de raamovereenkomst maar uitsluitend van de deelopdracht.

Artikel 01.02.04 RAW-raamovereenkomst: grootte van de betalingstermijn

Voor de berekening van de grootte van de betalingstermijn worden de verwerkte hoeveelheden vermenigvuldigd met de bijbehorende prijs per eenheid en wordt tevens dat deel van de staartkosten (uitvoeringskosten, algemene kosten, winst en risico en korting) betaalbaar gesteld, wat de aannemer gezien de stand van de productie toekomt. In een RAW-raamovereenkomst, en daarmee ook in een op basis van een RAW-raamovereenkomst verstrekte deelopdracht kunnen geen eenmalige kosten worden opgenomen. In tegenstelling tot RAW-bestek voorziet de betalingsregeling daarom niet in betaling van eenmalige kosten. Met deze betalingsregeling wordt recht gedaan aan het principe van betaling naar productie.

Artikel 01.03.04 RAW-raamovereenkomst: grootte van de betaling

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 01.03.05 RAW-raamovereenkomst: verrekenprijzen voor afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden

Algemeen

Voor de begripsbepaling van verrekenprijzen wordt verwezen naar paragraaf 39 lid 1 van de UAV 2012. De RAW-systematiek voorziet er in dat verrekenprijzen tot stand komen bij het aangaan van de overeenkomst. Hierbij speelt de ingevulde inschrijvingsstaat een cruciale rol. De daarin opgegeven prijzen per eenheid bij de verrekenbare besteksposten zijn de basis voor de verrekenprijs. Om de verrekenprijzen van die posten te bepalen worden de prijzen per eenheid worden verhoogd met het percentage dat het aandeel uitdrukt dat de som van de staartposten uitmaakt van het subtotaal.

Vanwege de aard van een raamovereenkomst, dat in deelopdrachten opgedragen werkzaamheden worden uitgevoerd tegen de in de raamovereenkomst vastgelegde prijzen, komt een verrekenprijs niet in aanmerking voor herziening, ook niet wanneer de afwijking groter is dan 10% van de in de deelopdracht vermelde hoeveelheid. Om die reden is de toepassing van paragraaf 39 leden 2 t/m 5 UAV 2012 uitgesloten.

Inzake lid 01

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel uitmaken van de initiële raamovereenkomst.

Inzake lid 02

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel geen uitmaken van de initiële raamovereenkomst, maar daar na gunning aan zijn toegevoegd.

Inzake lid 03

Dit lid is van toepassing op besteksposten die geen deel uitmaken van de raamovereenkomst maar uitsluitend van de deelopdracht.

Artikel 01.05.02 RAW-raamovereenkomst: indienen declaraties

Inzake lid 01:

Het bepaalde in dit lid is opgenomen in verband met de volgende bepaling in paragraaf 40 lid 6 van de UAV 2012: Indien in het bestek is bepaald, dat de betaling van een termijn eerst zal geschieden nadat de aannemer een declaratie heeft ingediend, zal de betaling plaats vinden binnen vier weken nadat de declaratie in goede orde bij de directie is ingekomen. De aannemer moet daadwerkelijk een declaratie van een betalingstermijn indienen, voordat de opdrachtgever een termijnbedrag zal betalen.

Artikel 01.08.03 RAW-raamovereenkomst: bijdrage RAW-systematiek

Als een opdrachtgever de 'Bijdrage RAW-systematiek' (0,15% van de totale som van de verstrekte deelopdrachten) via de RAW-raamovereenkomst betaalt, dan moet artikel 01.08.03 van de RAW-Catalogus met bepalingen worden opgenomen in deel 3 van de RAW-raamovereenkomst. Tevens moet in dat geval bestekspostnummer 960010 'Bijdrage RAW-systematiek' in deel 2.2 van de RAW-raamovereenkomst worden opgenomen. Slechts in het geval deze bijdrage RAW-systematiek door of vanwege de opdrachtgever zelf wordt betaald, dus niet via de raamovereenkomst, dan moet artikel 01.08.03 van de RAW-Catalogus met bepalingen niet worden opgenomen.

Artikel 01.08.04 RAW-raamovereenkomst: bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT

Als een opdrachtgever de 'Bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT' (0,15% van de totale som van de verstrekte deelopdrachten) via de RAW-raamovereenkomst betaalt, dan moet artikel 01.08.04 van de RAW-Catalogus met bepalingen worden opgenomen in deel 3 van de RAW-raamovereenkomst. Tevens moet in dat geval bestekspostnummer 960020 'Bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT' in deel 2.2 van de RAW-raamovereenkomst worden opgenomen. Slechts in het geval deze bijdrage Fonds Collectieve Kennis-CT door of vanwege de opdrachtgever zelf wordt betaald, dus niet via de raamovereenkomst, dan moet artikel 01.08.04 van de RAW-Catalogus met bepalingen niet worden opgenomen.

Artikel 01.21.01 Begrippen

Inzake lid 01 sub b. - fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting

Een fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting maakt geen deel uit van de RAW-raamovereenkomst, aan een fictieve hoeveelheid resultaatsverplichting zijn geen rechten en plichten te ontleen, deze dient uitsluitend om te komen tot vergelijkbare inschrijvingen.

Inzake lid 01 sub f. – bijkomende werkzaamheden

Onder bijkomende werkzaamheden worden alle werkzaamheden verstaan waarvoor in de RAW-raamovereenkomst geen bestekspost is opgenomen, maar die wel binnen de scope van de overeenkomst vallen. Voor dergelijke werkzaamheden moeten tussen opdrachtgever en aannemer prijzen overeen worden gekomen. Deze bijkomende werkzaamheden kunnen indien de opdrachtgever dit wenst, worden toegevoegd aan de raamovereenkomst.

Artikel 01.21.03 Verlangen van een zekerheidstelling op de RAW-raamovereenkomst

Voorschrift 3.5 D van de Gids Proportionaliteit luidt als volgt:

1. De aanbestedende dienst verlangt geen zekerheidsstelling die niet samenhangt met het afdekken van risico's ten aanzien van de uitvoering van de opdracht.
2. Indien zekerheidsstelling wordt verlangd bedraagt deze ten hoogste 5% van de opdrachtwaarde.
3. De aanbestedende dienst verlangt geen dubbele zekerheidstellingen.
4. Het tweede lid is niet van toepassing indien betaling voorafgaand aan de prestatie onderdeel is van de overeenkomst.
5. De aanbestedende dienst verlangt geen cessie van verzekeringspenningen.

De waarde van de zekerheidsstelling moet in verhouding staan tot de verwachte som van een opdracht en tot de aard van de opdracht. Overeenkomstig een RAW-bestek werd in de praktijk bij een RAW-raamovereenkomst vaak een zekerheidsstelling verlangd in de vorm van een bankgarantie die gelijk is aan 5% van de inschrijvingsom. Met name door aannemers wordt een dergelijke bankgarantie als onredelijk ervaren, vandaar dat deze beperkende bepaling is opgenomen.

Artikel 01.21.05 Verstrekken van een deelopdracht

Algemeen:

Bij het verstrekken van een deelopdracht zal de inschrijvingsstaat van de aannemer worden gebruikt om de som van een deelopdracht te bepalen. Verder zal de inschrijvingsstaat net zoals bij een RAW-bestek, worden gebruikt voor het vaststellen van eventuele betalingstermijnen en verrekenprijzen binnen een deelopdracht.

Een deelopdracht wordt in beginsel schriftelijk verstrekt met verwijzing naar de betreffende besteksposten uit de RAW-raamovereenkomst en de daarop te verwerken hoeveelheden. Een RAW-raamovereenkomst kan ook voorzien in een zogenaamd servicebestek. Hierbij verricht de aannemer de overeengekomen werkzaamheden op afroep. Dit houdt in dat de aannemer bij een opdracht van de opdrachtgever binnen de daarvoor in de overeenkomst gestelde responstijd moet beginnen met de werkzaamheden. In zo'n geval kan meestal voorafgaand aan de werkzaamheden geen schriftelijke opdracht worden verstrekt en worden de hoeveelheden gedurende de uitvoering van de werkzaamheden of direct daarna vastgesteld. Een en ander geschiedt op basis van de in de raamovereenkomst omschreven procedure.

Inzake lid 02:

Er is sprake van een resultaatsverbintenis, in die zin dat de aannemer verplicht is resultaatsverplichtingen na te komen als het tot een afroep van een deelopdracht komt. De basis voor de leveringsverplichting (resultaatsverplichting) ligt vast in de RAW-raamovereenkomst, echter deze verplichting is expliciet opgenomen in dit artikel, dat betrekking heeft op een deelopdracht.

Inzake lid 03:

Opdrachtgever en aannemer bepalen voorafgaande aan het verstrekken van een deelopdracht in overleg de uitvoeringstermijn van deze deelopdracht. Beide partijen houden daarbij rekening met de omstandigheden die de uitvoering van de werkzaamheden binnen een periode in de weg kunnen staan. Van geval tot geval zal moeten worden bezien hoe partijen zich in deze moeten opstellen. Daarvoor zijn geen scherpe normen te definiëren, behalve de

algemene norm dat beide partijen rekening houden met de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij.

Essentieel in een RAW-raamovereenkomst is het kader waarbinnen een deelopdracht zal worden verstrekt. Dit kader moet zowel in aard als in tijd duidelijk en expliciet beschreven zijn.

Inzake lid 04:

De opdrachtgever moet beoordelen wat de kans is dat de aannemer zijn verplichtingen niet kan nakomen. Hierbij is het belangrijk te realiseren dat het risico slechts ten hoogste de waarde van de gelijktijdig lopende deelopdrachten betreft.

In veel gevallen zal het risico bij een deelopdracht beperkt zijn. De opdrachtgever zal derhalve bij het verstrekken van een deelopdracht moeten nagaan of het verlangen van een zekerheidstelling wel reëel is. De opdrachtgever zal bij elke deelopdracht moeten nagaan of het wel gebruik maken van paragraaf 43a van de UAV zin heeft of dat een andere, beter passende en proportionele oplossing voor de zekerheidstelling moet worden bedacht. Vanwege het niet verlangen van een zekerheidstelling op de raamovereenkomst kan de aannemer bij het bepalen van de inschrijvingsom geen rekening houden met de kosten voor het stellen van een eventuele zekerheid bij deelopdrachten. Deze kosten zullen bij de betreffende deelopdracht op stelpost moeten worden verrekend.

Inzake lid 05:

De risicoregeling (paragraaf 01.04 van de Standaard) leidt tot het achteraf verrekenen van het verschil tussen de prijs per eenheid bij inschrijving ten opzichte van de werkelijke prijs op het moment van uitvoering.

De risicoregeling betreft slechts die kostengroepen (arbeid, brandstoffen en bouwstoffen) waarvan wordt aangenomen dat de prijzen hiervan aan schommelingen onderhevig zijn.

De risicoregeling heeft daarmee ten doel om het risico op prijswijzigingen tijdens de uitvoering te verrekenen.

In theorie is het echter mogelijk dat de prijsontwikkeling van individuele producten aanleiding kan zijn tot verrekening, maar dit niet plaatsvindt, omdat de risicoregeling voor dit product is uitgesloten, dan wel dat de risicoregeling hierin niet voorziet.

De belangrijkste voordelen van de risicoregeling volgens paragraaf 01.04 zijn verrekening naar werkelijke prijswijzigingen en beperking van het risico voor opdrachtgever en aannemer. Daar tegenover staan de relatief hoge administratieve lasten.

De risicoregeling volgens paragraaf 01.04 van de Standaard is voor de deelopdracht uitgesloten, maar er zijn wel bepalingen opgenomen in de RAW-Catalogus met bepalingen (keuzeteksten).

Artikel 01.21.06 Bijkomende werkzaamheden bij een te verstrekken deelopdracht

Inzake lid 01

Dit lid regelt de bevoegdheid van de opdrachtgever om bijkomende werkzaamheden te mogen toevoegen.

Inzake lid 02

Bij het opstellen van een deelopdracht kan het voorkomen dat voor het uitvoeren van bijkomende werkzaamheden een bestekspost (een bestekspost op basis van eigen tekst of een bestekspost die op basis van een hoofdcode uit de RAW-catalogus met resultaatsbeschrijvingen is opgesteld) aan de deelopdracht wordt toegevoegd, die bovendien onderdeel wordt van de RAW-raamovereenkomst zodat deze bestekspost eveneens binnen andere deelopdrachten kan worden geselecteerd.

De verrekening van de hoeveelheden resultaatsverplichting van deze bijkomende werkzaamheden gaat net zo als bij de andere resultaatsverplichtingen, dus met inbegrip van alle percentages, echter zonder het percentage 'korting'.

De opdrachtgever/bestekschrijver moet zich bij het bedenken van bestekposten voor 'bijkomende werkzaamheden' terdege de beperkte reikwijdte van het begrip 'bijkomende werkzaamheden' realiseren. Het toevoegen van dergelijke besteksposten mogen niet leiden tot een wezenlijke wijziging van de RAW-raamovereenkomst.

Inzake lid 03

Bij het opstellen van een deelopdracht kunnen besteksposten voor bijkomende resultaatsverplichtingen worden toegevoegd, die niet in de RAW-raamovereenkomst staan en daar ook niet aan worden toegevoegd.

Hiervoor wordt een prijs overeengekomen. In deze prijs worden de staartkosten geacht te zijn inbegrepen. De percentages uit de inschrijvingsstaat blijven daarbij buiten beschouwing.

Artikel 01.21.07 Vaststellen van de som van een deelopdracht

Voor een te verstrekken deelopdracht worden de te verwerken hoeveelheid resultaatsverplichting bepaald en worden de prijzen per eenheid uit de inschrijvingsstaat en de percentages uit de staartposten gebruikt.

Artikel 01.21.08 Wijzigen van een deelopdracht

Algemeen:

Wijziging van een deelopdracht tijdens de uitvoering zal worden beschouwd als meer en minder werk aks bedoeld in paragraaf 35 van de UAV 2012.

Wanneer besteksposten die worden toegevoegd onderdeel zijn van de RAW-raamovereenkomst, geldt voor de overeen te komen prijs in het kader van het meer werk, het bepaalde in de leden 02 en 03

Inzake lid 01

Dit lid regelt de bevoegdheid van de opdrachtgever om bijkomende werkzaamheden te mogen toevoegen.

Inzake lid 02

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel uitmaken van de initiële raamovereenkomst.

Inzake lid 03

Dit lid is van toepassing op besteksposten die deel geen uitmaken van de initiële raamovereenkomst, maar daar na gunning aan zijn toegevoegd.

RAW-Catalogus met bepalingen

Artikel 01.21.09 RAW-raamovereenkomst: omzetgarantie

Een omzetgarantie is een garantie aan een aannemer op grond waarvan hij mag uitgaan dat hem een bepaalde omvang wordt gegarandeerd.

Het is zaak dat bij het opstellen van een RAW-raamovereenkomst zorgvuldig wordt afgewogen of een omzetgarantie, dan wel een specifieke voorziening, in het contract moet worden opgenomen, om aan voorschrift 3.3 A (Gids proportionaliteit) te voldoen.

De Gids proportionaliteit dwingt de opdrachtgever bij het aanbesteden van een raamovereenkomst na te denken over een voorschrift 3.3.A van deze gids. Bij het opstellen van voorschrift 3.3. A van de Gids proportionaliteit heeft duidelijk meegespeeld de behoefte vanuit de praktijk om in eerste aanleg een omzetgarantie te realiseren, het aspect vergoedingen zit in het beschikbaar houden van personeel, materieel, materiaal en andere zaken bij servicebestekken (vergoeding versus handeling).

Als een omzetgarantie wordt gegeven, dan moet de aannemer kunnen rekenen op een minimale afname. De vraag is of die minimale afname ook een verplichting tot levering inhoudt. Op basis van de overeengekomen omzetgarantie, is nog geen sprake van een verplichting tot levering van die omzet. Dat moet uit de daadwerkelijk opgedragen deelopdrachten volgen.

Dat de aannemer verplicht is tot het verrichten van de werkzaamheden als de opdrachtgever hem daartoe opdracht geeft, volgt uit de RAW-raamovereenkomst, in de inschrijvingsstaat immers al dat de aannemer bereid is tot het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden.

De fictieve hoeveelheden resultaatsverplichting moeten zoveel mogelijk een reële afspiegeling zijn van de werkelijk te realiseren hoeveelheid resultaatsverplichting.

Bij het opstellen van een RAW-raamovereenkomst (zoals geschetst in een eerder kader bij deze paragraaf) is het noodzakelijk dat een reële inschatting wordt gemaakt van de omvang van de opdracht waarvoor een prijs wordt opgevraagd.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van deze bepaling, heeft de aannemer recht op een vergoeding wanneer de gerealiseerde omzet afwijkt van de gegarandeerde omzet. Voor de hoogte van de vergoeding kan de bestekschrijver een keuze maken uit 10% of 100%.

Artikel 01.21.10 RAW-raamovereenkomst: indexering van de prijzen per eenheid

Algemeen

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) kent naast het 'Prijnsindexcijfer Grond-, weg- en waterbouw (GWW)' ook acht deelgebieden. Voor deze acht deelgebieden van de grond-, water- en wegenbouw maakt het CBS reeksen inputprijsindexcijfers.

Deze reeksen volgen de ontwikkeling van de kostenbestanddelen loon, materiaal en materieel. Mutaties in de algemene kosten en winst en risico zijn in deze cijfers niet opgenomen. De reeksen worden berekend uit de prijsontwikkeling van de factor arbeid in de bouwnijverheid en van een pakket materialen en materieel dat in de gww wordt toegepast.

CBS onderscheidt de volgende acht deelgebieden:

- Wegen met open verharding;
- Wegen met gesloten verharding;
- Boven- en ondergrondse spoorwegen;
- Bruggen en tunnels;

- Werken voor vloeistoffen;
- Waterbouwkundige werken;
- Bouwrijp maken van terreinen;
- Elektrische installaties.

Inzake lid 01

Dit lid gebruiken als alle besteksposten geïndexeerd moeten worden met het prijsindexcijfer voor Grond-, weg- en waterbouw (GWW)

Inzake lid 02

Dit lid gebruiken als alle besteksposten geïndexeerd moeten worden met het prijsindexcijfer voor één deelgebied.

Inzake lid 03

Dit lid gebruiken als de besteksposten geïndexeerd moeten worden met het prijsindexcijfer voor meer dan één deelgebieden.

De prijzen van bitumen en brandstoffen kunnen sterk fluctueren.

Met name als sprake is van een RAW-raamovereenkomst met een aanzienlijk aandeel asfalteringswerk, dan wordt aangeraden een gewogen gemiddelde voor de indexcijfers in benoemde deelgebieden te bepalen.

De weging moet in totaal 100% opleveren.

Voorbeeld:

Binnen de RAW-raamovereenkomst worden jaarlijks alle prijzen per eenheid geïndexeerd overeenkomstig het gewogen gemiddelde (afgerond op één decimaal) van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde 'Prijsindexcijfer Grond- weg- en waterbouw (GWW)' (reeks 2010 = 100) voor de deelgebieden, bijvoorbeeld:

- wegen met open verharding met een weging van 40%;
- wegen met gesloten verharding met een weging van 25%;
- werken met vloeistoffen met een weging van 35%.

Inzake lid 04

Dit lid gebruiken als afzonderlijke besteksposten geïndexeerd moeten worden met het prijsindexcijfer voor één deelgebied. In dat geval vermeld de bestekschrijver welke bestekspostnummer aan de hand van welk deelgebied worden geïndexeerd.

Voor het toepassen van de indexatie wordt de waarde die de betreffende besteksposten vertegenwoordigen omgerekend naar een wegingsfactor.

Inzake lid 05:

In de leden 01, 02, 03 en 04 is het uitgangspunt dat indexering van de prijzen per eenheid in verband met wijzigingen van lonen en prijzen jaarlijks plaats vindt.

De eerste indexering vindt in de eerste maand van het tweede contractjaar plaats. Daarbij wordt gebruikt van deze index van het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de RAW-raamovereenkomst is gesloten en van de index in het kwartaal, voorafgaand aan het kwartaal waarin de prijzen per eenheid worden geïndexeerd. Dit is een puur praktische overweging, omdat het cijfer voor bijvoorbeeld oktober pas in december door het Centraal Bureau voor de Statistiek bekend wordt gemaakt.

Gebruik wordt gemaakt van eerder vastgestelde indexcijfers; dus de indexering loopt in principe een kwartaal achter, maar heeft wel als basis het indexcijfer in het jaar van aanbesteding.

Een voorbeeld voor indexering volgens 'Grond-, weg- en waterbouw (GWW)':

De aanvang van de RAW-overeenkomst is 20 januari 2014.

De eerste keer wordt op 20 januari 2015 geïndexeerd.

Voor het bepalen van het indexeringspercentage wordt gebruik gemaakt van het kwartaal voorafgaand aan het kwartaal waarin de RAW-raamovereenkomst is aangevangen en van het kwartaal voorafgaand aan het kwartaal waarin de indexering plaatsvindt.

In dit geval wordt de index van het 4e kwartaal 2013 (oktober 2013) gebruikt: $B_{0_1} = 107,0$.

In dit geval wordt de index van het 4e kwartaal 2014 (oktober 2014) gebruikt: $B_1 = 107,3$.

Indexeringspercentage = $(107,3 - 107,0) / 107,0 \cdot 100\% = 0,3\%$ (0,2804% afgerond op tienden).